

dep
J.nr. 2022 - 8837
Ref.
Den 24. april 2023

Resumé af forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland

Baggrund

Marine Environment Protection Committee (MEPC) under FN's søfartsorganisation vedtog i 2021 et forbud mod brug og transport af tung olie, det såkaldte "heavy fuel oil" (HFO), som skibsbrændstof i Arktis. Hovedformålet er at begrænse forurening af havet ved oliespild. Forbuddet begrænser ligeledes luftforurening.

Forbuddet medfører, at HFO ikke længere kan anvendes som skibsbrændstof eller transporteres til brug som skibsbrændstof fra den 1. juli 2024 i arktiske havområder. Dobbeltkrogede tankskibe er først omfattet af reglerne fra den 1. juli 2029. Stater med kystlinje i Arktis kan frem til den 1. juli 2029 midlertidigt dispensere fra HFO-forbuddet for skibe, der sejler dets flag, når de opererer i den pågældende stats jurisdiktion. HFO kan fortsat transporteres som gods (i modsætning til som skibsbrændstof) i tankskibe.

Lovforslagets formål er at muliggøre implementering af HFO-forbuddet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland i Arktis.

Den danske havmiljølov og havmiljøloven for EØZ'en ved Grønland

I Danmark gælder lov om beskyttelse af havmiljøet (herefter den danske havmiljølov). Den finder bl.a. anvendelse for alle danske skibe og gælder derfor også danske skibe i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland.

Danmark er tilmed ansvarlig for lov om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland (herefter havmiljøloven for EØZ'en ved Grønland). Den eksklusive økonomiske zone ved Grønland omfatter havområdet uden for og stødende op til Grønlands søterritorie indtil en afstand af 200 sømil fra de til enhver tid gældende basislinjer.

Der er allerede hjemmel til administrativ fastsættelse af forbuddet for danske skibe i Arktis i den danske havmiljølov, der indeholder en opsamlingsbestemmelse i § 33, stk. 1, hvorefter miljøministeren kan fastsætte regler til forebyggelse og begrænsning af forurening fra aktiviteter på havet.

En tilsvarende bestemmelse findes dog ikke i havmiljøloven for EØZ'en ved Grønland. Lovforslaget er derfor nødvendigt, idet der ikke er tilstrækkelig klar hjemmel i den nuværende lovgivning. Lovforslaget indeholder derfor en bred bemyndigelsesbestemmelse, der i første omgang udmøntes ved bekendtgørelse, hvor de nærmere regler om HFO-forbuddet fastsættes.

Den påtænkte ordning og løsning

Lovforslaget fastsætter en opsamlingsbestemmelse i havmiljøloven for EØZ'en ved Grønland § 22 a svarende til den danske havmiljølovs § 33, stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2024. HFO-forbuddet fastsættes administrativt ved bekendtgørelse, der ligeledes træder i kraft den 1. juli 2024.

En opsamlingsbestemmelse vil ligeledes fremtidssikre loven, idet den giver mulighed for at gennemføre eventuelt fremtidige internationale konventioner, herunder MARPOL-ændringer, administrativt.